

цифрової фотокамери головне у фотографії – помітити те, що зазвичай залишається непоміченим, і поділитися побаченим з іншими.

Список використаних джерел:

1. Булгак Я. Фотографічні бесіди / Вісник фотографії. – М., 1913. – № 6. – С. 153-154.
2. Лапин А. И. Фотографія як... Навчальний посібник. М.: Видавництво Московського університету, 2003. – 296 с.
3. Павленков Ф. Мистецтво в фотографії, СПб.: Фотограф, 1864. – № 17-18. – С. 408-409, 414.
4. Васнецов А. Мистецтво. – М., 1908. – 141 с.
5. Дега Е. Листи, спогади сучасників. – М.: Мистецтво. – 1971. – 142 с.

Лозовий В.С.

студент,

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

ЗНАЧЕННЯ ОБРАЗУ ДИТИНИ В СКУЛЬПТУРІ АНТИЧНОЇ ГРЕЦІЇ

До теми дитини зверталось безліч скульпторів різних історичних періодів. Один з перших та найхарактерніших є період античності. Попри великий багаж творів на дану тематику і попри деякі спроби його дослідження, образ дитини в античному мистецтві не розглянутий в тій мірі якої заслуговує. Було б доречним звернути увагу на способи передачі саме дитячого образу в скульптурних творах в контексті даної епохи і розглянути його трактування відповідно до змін історичних процесів та індивідуальних пошуків скульпторів.

Скульптура з'явилася задовго до того як образ дитини став популярним предметом зображення в ній. Перші спроби створення об'ємних форм подібних до людського тіла ми знаходимо ще в часи первісного суспільства, період де домінував матриархат. Можемо побачити спрощені фігурки жіночого тіла, яке було символом родючості землі і материнства. Та здебільшого створювались зображення тварин, що символізували сили природи і мали магічне значення [1]. Лише в періоди античної Греції, в часи появи полісів та зародження демократії, мистецтво скульптури розвивається в сторону класичного реалізму. Відбувається перехід до реалістичного зображення людини.

У античному мистецтві ми спостерігаємо появу дитячих фігур, як символ прекрасного, наївного та чистого. Образ дитини часто поєднувався з фігурами дорослих, значно рідше дитина мала самостійну роль в композиції, а інколи взагалі відігравала роль лише певного антуражу, як у давньогрецького скульптора Скопаса в статуї «Арес» (Марс), що дійшла до нас у вигляді копії. Вона датується 2 пол. IV ст. до н. е. Маленький Ерот (пропорційно значно менший за розмірами за фігуру Ареса) грається схований під ногою бога війни і губиться в інших деталях, не привертаючи до себе особливої уваги. Скопас у своїх творах відходить від традицій та канонів це можна бачити в «надгробку юнака з річки Іліса» [2].

У IV ст. до н. е., грецький скульптор Кефісодот створив статую, яка називається «Ейрена з Плутосом». Робота сповнена ніжності та ліризму, а саме: сентиментальне трактування поєднане з ідеалізацією форм, що було притаманне цьому періоду. Є й інша скульптура, де зображено двох богів, один з яких є маленькою дитиною. Скульптура зветься «Гермес з немовлям Діонісом». Статую знайшли без деяких частин, та вважається що в піднятій руці (яка не зберіглась) Гермес тримав грону винограду. І таким чином грався з маленьким Діонісом. Автором роботи за писемними згадками вважається Пракситель, син Кефісодота. Ми можемо знову ж таки бачити певний ліричний настрій, створений саме завдяки введенню дитячого образу в композицію, а зосередженість митця на психологічному стані фігур та їх індивідуалізація показує в якому руслі розвивалася антична пластика.

Скульптор Лісіпп та його робота «Силен та Діоніс» – маленький Діоніс почувается в повній безпеці, грайливо та безтурботно лежачи в руках свого батька Силена, той ніжно тримає сина та уважно дивиться на нього. Робота вдало передає батьківську турботливість та дитячу непосредність.

Творчість Лісіппа характеризує відчутний перехід античного реалізму до більш жанрового та життєвого трактування образів дитини. Порівнюючи фігуру немовляти в Лісіппа з дитячими зображеннями попередніх скульпторів, ми можемо побачити значно більші розміри тіла дитини, чим вона й привертає більше уваги до себе.

Також можна згадати скульптуру, де дитина відіграє головну роль в композиції, що зветься «Хлопчик з гусем». Ця копія статуї Боефоса, грецького скульптора, єдина з трьох дитячих скульптур створених ним, що дійшла до наших днів. Маленький оголений хлопчик міцно схопив шию гусака, такого ж за розміром як і він сам. У його позі відчувається дитяча грайливість та грація. Хорошим прикладом однофігурної скульптури є «Хлопчик що виймає скалку», авторство якої приписують різним (але найпотужнішим) скульпторам Античної Греції. Вважається що мотивом скульптури могла слугувати історія про олімпійського бігуна, який попри скалку в п'ятці не зупинився бігти, завдяки чому виграв змагання, і лише потім витягнув її з ноги. Завдяки правдивості та простоті рухів і тонкому відчутті гармонії, хлопчик є класичним твором своєї епохи і був предметом копіювання безліч разів [3].

Отже, образ дитини досить популярна тема в скульптурі. Після того як людина стала основним предметом зображення, образ дітей теж почали використовувати в скульптурі, поступово надаючи йому все більше місця в композиційному просторі. На відміну від дорослих образів, він символізує зовсім інший більш ліричний характер. Дитина – це радість, наївність, грайливість, а інколи й вередливість. Популярність та актуальність такого виду зображень протягом усієї подальшої історії мистецтва лише розвивається. підтверджується це великою кількістю скульптурних робіт.

Список використаних джерел:

1. Вильгельм Л. История пластики с древнейших времен до нашего времени / Л. Вильгем. – М., 1870. – 668 с.

2. Всеобщая история искусств : пособ. / [Веймарн Б. В., Виппер Б. Р., Губер А. А., Доброклонский М. В., Колпинский Ю. Д. и др.]; за ред. Р. Б. Климов – М. : Искусство. 1956 – 920 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://artyx.ru/books/item/f00/s00/z00000000/index.shtml>

3. Описание замечательнейших произведений скульптуры всех стран и народов / за ред. П. Яковлева – М. : Общественная польза, 1871. – 385 с.

Луговська А.Е.

студентка,

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

СУЧАСНЕ САКРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ: ДО ПИТАННЯ ТРАДИЦІЙ І НОВАЦІЙ

Тема сакрального мистецтва, незважаючи на свій поважний вік, не втратила своєї актуальності й у наш час. Воно змінюється так само, як і весь оточуючий світ. За весь час свого існування людина і близько не була так перенасичена зоровою інформацією, як нинішня. Яскраві журнали, кіно й телебачення, відео, рекламні щити б'ють по очах, а найстрашніше – узалежнюють від себе людину. Додаткового аналізу у таких умовах потребує проблема розвитку сакрального живопису.

Місце сакрального мистецтва у контексті вітчизняної культури досліджували, зокрема, М. Попович [3], Д. Степовик [4], Л. Міляєва [5]. Над осмисленням тенденцій сучасної української ікони працюють І. Герасимлюк [6].

Метою статті є спроба переосмислити і проаналізувати тенденції розвитку і стан сакрального мистецтва в Україні. Термін «сакральне» етимологічно пов'язано з латинським словом «sacer», яке, не зважаючи на різноманітність трактувань, частіше всього розуміється як «священне». Сакральне – це також священний обряд, таїнство, тобто все те, що має відношення до Божественного, релігійного, містичного – відмінного від буденних понять і явищ. Вчені взагалі схильні вважати, що всі збережені до нині зображення первісних людей носили сакральний характер.

Для нашого православного народу протягом останніх десяти століть сакральним є все те, що пов'язано з християнством, яке у 988 році прийняла Київська Русь.

Не зважаючи на те, що давні літописи згадують про велику кількість грецьких майстрів, які будували та оздоблювали храми Київської Русі, а також навчали сакрального (іконописного) мистецтва місцевих художників, здебільшого християнська середньовічна культура того часу залишається анонімною. Загально відомим є лише одне ім'я – київського іконописця та аскета Преподобного Аліпія Печерського (1050-1114).

На сьогодні стрімкий темп появи нових художніх ідей і подій збільшує проблемне поле, що постає перед сучасною теоретичною культурологією. На